Η αλήθεια έγινε γνωστή πολύ αργότερα: Ο πρόεδρος Φραγκλίνος Ρούσβελτ γύρευε μιαν αφορμή, να βγει για λίγο από τις Ηνωμένες Πολιτείες. Γι' αυτό ζήτησε να γίνει η διάσκεψη στην Καζαμπλάνκα, στο Μαρόκο. Ο Ιωσήφ Στάλιν του μήνυσε πως δεν μπορούσε να φύγει από τη Μόσχα καθώς βρισκόταν σε εξέλιξη η μάχη του Στάλινγκραντ και η σοβιετική αντεπίθεση. Ο Ουίστον Τσόρτσιλ δεν είχε δικαιολογία. Μόλις που κατάφερε να φτάσει ζωντανός, καθώς το αεροπλάνο που τον μετέφερε, κινδύνευσε να καεί. Ο ίδιος ο Ρούσβελτ πήγε στην Καζαμπλάνκα κάνοντας έναν τεράστιο γύρο για ν' αποφύγει τις κακοτοπιές. Ο τότε στρατηγός Ντουάιτ Αϊζενχάουερ προσγειώθηκε φορώντας αλεξίπτωτο, επειδή δυο κινητήρες του αεροπλάνου που τον μετέφερε, χάλασαν στην πτήση.

Η διάσκεψη ξεκίνησε στις 14 Ιανουαρίου 1943 και κράτησε έντεκα μέρες. Δυο ήταν οι βασικές αποφάσεις, που πάρθηκαν:

1. Καμιά συνθηκολόγηση δεν επιτρεπόταν να γίνει με τον Χίτλερ. Ο πόλεμος θα τελείωνε μόνο με την άνευ όρων παράδοση των Γερμανών.

2. Η απόβαση των συμμαχικών δυνάμεων στη Σικελία θα γινόταν στις 10 Ιουλίου του 1943.

Σημαντικές και οι δυο αποφάσεις, μπορούσαν να παρθούν και με μια κουβέντα από το τηλέφωνο. Αλλά ο Ρούσβελτ ήθελε να πάει ένα ταξίδι...

Δέκα μήνες αργότερα, πολλά είχαν συμβεί με κυριότερο την απόβαση στη Σικελία και τη συμμαχική προέλαση στην Ιταλία. Όμως, οι Γερμανοί εξακολουθούσαν να πιέζουν στο ανατολικό μέτωπο. Το φθινόπωρο, οι υπουργοί Εξωτερικών της Αγγλίας των Ηνωμένων Πολιτειών και της Σοβιετικής Ένωσης συναντήθηκαν για ν' αντιμετωπίσουν τα προβλήματα. Δεν κατέληξαν πουθενά. Μια διάσκεψη κορυφής ορίστηκε στην Τεχεράνη, μήπως οι ηγέτες βρουν λύση εκεί όπου οι υπουργοί απέτυχαν. Οι αντιπροσωπείες έφτασαν στις 28 Νοεμβρίου. Οι Σοβιετικοί κατέλυσαν στην πρεσβεία τους .Οι Αμερικανοί είχαν προβλήματα. Τους προτάθηκε να μετακομίσουν κι αυτοί στη σοβιετική πρεσβεία. Δέχτηκαν.

Η μετακόμιση έγινε στις 29 Νοεμβρίου 1943. Την ίδια μέρα, ο Φραγκλίνος Ρούσβελτ κι ο Ιωσήφ Στάλιν συναντήθηκαν για πρώτη φορά στη ζωή τους. Ένας πρακτικογράφος κατέγραψε τη συνομιλία που έγινε στο πόδι. Πρώτος ο Ρούσβελτ είπε:

«Χαίρομαι που σας συναντώ. Προσπάθησα πολύ καιρό για να το πετύχω».

Ο Στάλιν απάντησε:

«Χαίρομαι κι εγώ γι' αυτή τη συνάντηση που από δικό μου φταίξιμο καθυστέρησε τόσο πολύ. Ήμουν, όμως, εξαιρετικά απασχολημένος με στρατιωτικές υποθέσεις».

Ο Ρούσβελτ ενδιαφέρθηκε για την κατάσταση στο ανατολικό μέτωπο κι ο Στάλιν τον κατατόπισε. Ξαφνικά, τα θέματα της διάσκεψης έμπαιναν στα όρθια. Ίσως αυτό να ήταν ό,τι καλύτερο μπορούσε ο Στάλιν να περιμένει, καθώς η τυχαία συνομιλία γινόταν χωρίς τον Τσόρτσιλ. Ο Βρετανός μάλλον προτιμούσε μια στριμωγμένη Σοβιετική Ένωση. Όμως, εκείνη την ώρα δεν ήταν παρών. Έτσι, όταν ο Στάλιν ολοκλήρωσε την ενημέρωση, ο Ρούσβελτ είπε:

«Ένα από τα θέματα, που έχουμε να συζητήσουμε, είναι και το πώς θα καταφέρουμε να αποσυρθούν από το ανατολικό μέτωπο τριάντα με σαράντα γερμανικές μεραρχίες».

Ο Στάλιν έσπευσε να συμφωνήσει:

«Αυτό θα ήταν πολύ εποικοδομητικό».

Έτσι απλά, έμπαινε το θέμα της δημιουργίας ενός νέου δυτικού μετώπου. Στις συνομιλίες που ακολούθησαν ως την 1η του Δεκεμβρίου, Ρούσβελτ και Στάλιν κράτησαν κοινή γραμμή, που μάταια προσπάθησε να σπάσει ο Τσόρτσιλ. Άρχιζε η αντίστροφη μέτρηση για την

απόβαση στη Νορμανδία.

(Έθνος, 10.7.1997) (τελευταία επεξεργασία, 6.2.2009)